

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія інклюзії»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Інклюзія в освіті»

Спеціалізація 016.01 Логопедія

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “5” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Філософія інклюзії
Викладач	Ленів З.П. http://surl.li/phkzi
Контактний телефон викладача	-
Е-mail викладача	zariana.leniv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://surl.li/pzclb
Консультації	Понеділок: 16.00-17.00 http://surl.li/yxwzyq – Ленів З.П.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є філософські засади екзистенційності людського буття у вимірах багатоманіття. Мета інклюзії – створення такого соціокультурного середовища, яке б задовольняло індивідуальні потреби усіх дітей і дорослих, незалежно від їх особливостей. Така парадигма передбачає насамперед прийняття інакшості, що й становить основу філософії інклюзії.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є сформувати в здобувачів освіти уявлення про філософські засади різноманітності суспільства та світоглядність на засадах гуманізму, а також ознайомити з основними складовими інклюзивних процесів

Основними цілями вивчення дисципліни є ознайомити з філософськими течіями, засадами філософії освіти; озброїти знаннями про сучасні тенденції в інклюзії; сформувати уявлення про інклюзивні процеси.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні

Фахові компетентності:

СК-1 Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	4 годин – 1 семестр
семінарські	6 години – 1 семестр
самостійна робота	80 годин – 1 семестр

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
I	016 Спеціальна освіта	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Сем. заняття	сам. роб
Тема 1. Філософія інклюзії як нова парадигма в суспільних викликах	2/	2/	20/
Тема 2. Методологія філософії інклюзії.	2/	2/	20/
Тема 3. Інклюзивні процеси як чинники філософсько-світоглядного підґрунтя діяльності освітян		2/	40/

ЗАГ.:	4/	6/	80/
-------	----	----	-----

Самостійна робота

1.МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗІУМ 23-24 СЕРПНЯ 2022 РОКУ на тему: «ОСВІТА, НАУКА ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ В СВІТІ: МОБІЛЬНІСТЬ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ІНКЛЮЗІЯ»:

День 1: https://www.youtube.com/watch?v=7H0iGP_SnU8

День 2: <https://www.youtube.com/watch?v=X02ZaRCW4ec>

2.Всеукраїнський науково-практичний симпозиум 23-24 серпня 2021 року на тему: «Становлення інклюзивних процесів в Україні: поступ, досвід, перспективи»:

День 1: <https://youtu.be/8QGQf4E92hI>

День 2: <https://youtu.be/RryKonxJzhM>

3.Колесніков В. Філософія та соціальні процеси в сучасному українському суспільстві. Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес : тези доп. Міжнар. наук.-теор. конф. студ. і аспір., 7-8 квітня 2015 р., м. Харків : у 3 ч. Ч. 1. редкол. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ [та ін.]. Харків : НТУ "ХП", 2015., С. 55-57. Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/822254cd-1807-4dfa-b3ba-d71cb4d4f7a1>

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Всього 100 балів. Залік – 50 балів До 50 балів студент може отримати за проходження курсів з неформальної освіти (ці бали можуть доповнити поточне оцінювання або бути використанні замість залікової оцінки. 90-100 балів – відмінно (A) 80-89 балів – добре (B) 70-79 балів – добре (C) 60-69 – задовільно (D) 50-59 – задовільно (E) 24-49 балів – незадовільно з можливістю повторного складання (FX) 1-24 балів – незадовільно без можливості повторного складання. Оцінка знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою. 50 балів студенти отримує під час поточного контролю; 50 балів студент отримує за складання заліка. Поточний контроль: Семінарські заняття: 50 балів</p>
--	--

Вимоги до письмових робіт	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вислови філософів про різноманіття людей - письмово – 5 балів 2. Реферат на тему «Відомі особистості з особливими потребами в історії людства» - електронний варіант – 15 балів 3. Презентація на тему: «Інклюзивні процеси в Україні та країнах зарубіжжя» - 20 балів 4. Есе на тему «Внесок українських науковців у розвиток інклюзії в Україні» - письмово – 10 балів
Семинарські заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Погляди філософів на людей з відмінностями в історичній ретроспективі 2. Закономірності інклюзивності суспільства в часі змін 3. Інклюзивні процеси в освіті дорослих, підлітків і дітей
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до складання заліка, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище.
Підсумковий контроль	Залік – Тестування. 30 тестових питань.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність: політика дисципліни «Філософія інклюзії» передбачає дотримання правил поведінки студентів і викладачів, які передбачені Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (наказ ректора № 530 від 27 вересня 2022).</p> <p>Відвідування занять: студенти зобов'язані відвідувати всі семінарські заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання) та виконати індивідуальні завдання. Відвідування лекцій теж обов'язкове, проте у випадку індивідуального графіку навчання студент може самостійно готуватися за матеріалами лекцій. Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення студентів до складання семестрового контролю. Пропуски занять за поважних причин, які підтверджені документально, відпрацьовуються. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання всіх передбачених видів робіт.</p> <p>Неформальна освіта: сертифікат про проходження курсу (Udemy, Prometheus, Coursera, та ін.), зміст якого частково або повністю відповідає змісту дисципліни дає можливість замінити або доповнити підсумковий тестовий контроль згідно з «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (зі змінами, внесеними згідно з наказом ректора № 80 від 12 лютого 2021 (редакція 2)).</p>

8. Рекомендована література

<ol style="list-style-type: none"> 1. Берко П., Держко І., Рітула Г., Небелюк М. Філософські проблеми медицини. Львів, 2011. 2. Горлач М.І., Кремень В.Г., Николаєнко С.М., Требін М.П. Основи філософських знань: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: Підручник. Київ, 2008. 3. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології: Навчальний посібник, за ред. Н. Хамітова. Київ, 2016.
--

4. Збірник тез Міжнародного науково-практичного симпозиуму «Освіта, наука та культура України в світі: мобільність, глобалізація, інклюзія», 23-24 серпня 2022 р. за заг. ред. З. П. Ленів. Львів, 2022. 391с.
5. Колупаєва А.А. Від сегрегації до інклюзії. Дидактичні та соціальнопсихологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Наук.-метод. зб. Випуск 6. К.: Науковий світ, 2011. С. 52-56.
6. Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. К.: Пед. думка, 2009. 520 с.
6. Ленів З. П. Формування професійної готовності фахівців до роботи в інклюзивному освітньому просторі початкової школи. Обрії, 2018. С 57-61. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=obrii_2018_2_16
7. НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року. СХВАЛЕНО розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-p#n10>
- Допоміжна:
1. Колесніков В. Філософія та соціальні процеси в сучасному українському суспільстві. Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес : тези доп. Міжнар. наук.-теор. конф. студ. і аспір., 7-8 квітня 2015 р., м. Харків : у 3 ч. Ч. 1. редкол. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ [та ін.]. Харків : НТУ "ХПІ", 2015., С. 55-57. Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/822254cd-1807-4dfa-b3ba-d71cb4d4f7a1>
2. Черепанова С. Філософія освіти як духовно-ціннісна синергія. Ціннісні орієнтири в сучасному світі: теоретичний аналіз та практичний досвід: збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції (13-14 травня 2022 року, м. Тернопіль). Тернопіль : Вектор ; ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 323–330.
3. Vasianovych, H., Budnyk, O. (2024). Philosophy of Research in Inclusive Education. In: The Space of Inclusive Education: Voices from Ukraine and Beyond. Editors: Olena Budnyk and Sergiy Sydoriv. Publisher: BRILL <https://brill.com/display/title/69456>. Series: Studies in Inclusive Education, Volume: 53. ISBN: 9789004688124. (pp. 9-21). https://doi.org/10.1163/9789004688131_003

ЛЕНІВ Зоряна Павлівна –
доцент кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент